

for billet frem og tilbage til jernbane eller skib (1. klasse) eller andet offentligt befordringsmiddel eller, hvis offentlige befordringsmidler ikke kan benyttes, en godtgørelse på 40 øre for hver tilbagelagt kilometer.

Disse bestemmelser finder efter § 90 tilsvarende anvendelse med hensyn til domsmænd.

Vederlaget til sø- og handelskyndige meddommere og til boligretsdommere fastsættes administrativt, jfr. retsplejelovens § 93, stk. 7, og lejelovens § 70, stk. 8. Ved bekendtgørelse nr. 436 af 8. december 1967 og bekendtgørelse nr. 47 af 8. februar 1962 er vederlaget fastsat til samme beløb, som gælder for nævninger og domsmænd.

Retsplejelovens § 87 fik sin nuværende formulering ved lov nr. 192 af 12. juni 1962, men der skete ved denne lov ikke nogen ændring af ydelserne til lægdommere, som senest er forhøjet ved lov nr. 139 af 31. marts 1960. Om tidligere ændringer af ydelserne henvises til bemærkningerne til forslaget til loven af 1960 (Folketingstidende 1959-60, tillæg A, sp. 2903).

Det anførtes i bemærkningerne til det nævnte lovforslag, at vederlaget til lægdommere bør fastsættes således, at der almindeligvis ikke påføres de pågældende tab ved udførelsen af deres hverv. Folketingsudvalget delte denne opfattelse, og udvalget stillede med justitsministerens tiltræden forslag om, at vederlaget, som efter lovforslaget skulle være 40 kr. om dagen, blev forhøjet til 50 kr. daglig, idet man fandt, at den gennemsnitlige arbejdsfortjeneste snarere udgjorde dette beløb (Folketingstidende 1959-60, tillæg B, sp. 519).

Efter justitsministeriets mening bør vederlaget fortsat fastsættes efter disse retningslinjer.

Den gennemsnitlige timefortjeneste i industri og håndværk (timefortjeneste i alt ekskl. overtidstillæg) udgjorde i 1960 6 kr. 08 øre og i 2. kvartal 1969 14 kr. 94 øre. Under hensyn hertil må en forhøjelse til 125 kr. om dagen forekomme rimelig.

Også godtgørelsen for overnatning bør forhøjes. Ifølge de gældende regler om særlige ydelser til tjenestemænd udgør nattillægget i lønrammerne 23-40 51 kr. 60 øre. Godtgørelsen til lægdommere kunne herefter passende fastsættes til 50 kr. pr. nat. Ydelserne til lægdommere har hidtil været fastsat i loven. Dette har medført, at beløbene kun er blevet reguleret med flere års mellemrum, når der var opstået et klart misforhold mellem ydelser og lønninger. Denne ordning må forekomme mindre rimelig, og det foreslås derfor, at ydelserne for fremtiden skal kunne fastsættes administrativt. Som bilag til lovforslaget er der optaget et udkast til bekendtgørelse om ydelser til lægdommere og vidner.

I sager, hvis behandling har strakt sig over flere uger eller måneder, har det kunnet forekomme, at varetagelsen af hvervet som lægdommer har påført den pågældende et betydeligt tab, som ikke tilnærmelsesvis har kunnet dækkes ved det i loven fastsatte vederlag for udførelsen af hvervet. En sådan situation har eksempelvis kunnet foreligge, hvis det for en lægdommer har været nødvendigt at antage lønnet medhjælp til under hans fravær i anledning af hvervet at erstatte ham i hans erhvervsvirksomhed.

Den forhøjelse af vederlaget, som agtes gennemført i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil naturligvis medføre, at sådanne situationer kun yderst sjældent vil foreligge. Det er imidlertid justitsministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes hjemmel til, at retten, hvis sagens behandling har strakt sig over et længere tidsrum, undtagelsesvis kan tillægge en lægdommer en særlig skønsmæssigt fastsat godtgørelse, såfremt den pågældendes varetagelse af hvervet på grund af sagens ganske særlige langvarighed har påført ham et tab, som væsentligt overstiger det almindelige vederlag. En bestemmelse herom agtes derfor optaget i bekendtgørelsen, jfr. § 1, stk. 2, i udkastet, bilag 2.

Efter den her foreslåede bemyndigelsesbestemmelse skal justitsministeren også fastsætte regler om rejsegodtgørelse. Om reglerens indhold henvises til udkastet til bekendtgørelse. Dette udkast afviger på flere punkter fra de gældende regler:

a. Efter § 87, stk. 2, ydes der godtgørelse ved benyttelse af offentligt befordringsmiddel eller, hvis offentligt befordringsmiddel ikke kan benyttes, en godtgørelse på 40 øre pr. km.

I udkastet til bekendtgørelse anføres blot, at lægdommere har krav på godtgørelse for udgifter til befordring til og fra retten. Retten vil herefter undtagelsesvis kunne yde rejsegodtgørelse, selv om der ikke anvendes offentligt befordringsmiddel. Reglen vil f. eks. kunne bruges, hvis den pågældende har anvendt taxa på grund af sin helbredstilstand, eller fordi anvendelse af offentlige befordringsmidler ikke er mulig eller vil medføre betydelig længere rejsetid.

b. Efter de gældende regler kan lægdommere ved befordring med jernbane eller skib få godtgjort udgiften til 1. klasse, medens vidner kun får godtgjort udgifter til 2. klasse. Denne forskel bør næppe opretholdes. Det vil for øvrigt kun være ganske undtagelsesvis, at lægdommere bør i en sådan afstand fra retten, at der bør ydes godtgørelse for udgift til befordring på 1. klasse.

c. Efter § 87, stk. 2, ydes der som nævnt, hvis offentlige transportmidler ikke kan benyttes, en